

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(М.КРОПИВНИЦЬКИЙ, УКРАЇНА)
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ (М. КИЇВ,
УКРАЇНА)
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
(М. ВІННИЦЯ, УКРАЇНА)
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(М. ЧЕРКАСИ, УКРАЇНА)
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ОСЕРЕДОК ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ — УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЕКОНОМІСТІВ-
МІЖНАРОДНИКІВ
(М.КРОПИВНИЦЬКИЙ, УКРАЇНА)
БУДАПЕШТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕКОНОМІКИ
(М. БУДАПЕШТ, УГОРЩИНА)
КАЗАХСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ ДОСЛІДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ (М. АЛМАТИ, КАЗАХСТАН)
ГДАНСЬКА ВИЩА ШКОЛА (М. ГДАНСЬК, ПОЛЬЩА)
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОСВІТНИЙ ІНСТИТУТ ЗАХІДНОЇ МАКЕДОНІЇ
(М. КОЗАНИ, ГРЕЦІЯ)
ГУМАНІТАРНО-ЕКОНОМІЧНА АКАДЕМІЯ В ЛОДЗІ
(М. ЛОДЗЬ, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ І ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ (М. БРАТИСЛАВА, СЛОВАЧЧИНА)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ШТАТУ НЬЮ-ЙОРК
(М. ПОСТДАМ)
ВИЩА ШКОЛА ПІДПРИЄМНИЦТВА І АДМІНІСТРУВАННЯ В ЛЮБЛЕНІ
(М. ЛЮБЛЕН, ПОЛЬЩА)

**ГЛОБАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА АСИМЕТРИЧНІСТЬ СВІТОВОГО
ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

Матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
8 грудня 2023 р.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Центральноукраїнського національного технічного університету (протокол №13 від «28» грудня 2023 р.)

Упорядник: Миценко І.М., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Центральноукраїнського національного технічного університету

Глобальна безпека та асиметричність світового господарства в умовах нестабільного розвитку економічних систем: матеріали науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 8 грудня 2023 р.) / упоряд. І. М. Миценко. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 541 с.

Збірник включає тези наукових доповідей, присвячених дослідженню проблем асиметричного розвитку країн під впливом гібридних загроз сучасності, зміцнення міжнародної та національної безпеки в умовах глобальних трансформацій, удосконалення інституціонального середовища міжнародного співробітництва та забезпечення міжнародної безпеки, розвитку різних секторів економіки під впливом глобальних викликів, формування інформаційного суспільства в процесі світової соціально-економічної трансформації.

The collection includes abstracts of scientific reports on the study of asymmetric development of countries under the influence of modern hybrid threats; strengthening of international and national security in the context of global transformations; improving the institutional environment of international cooperation and international security; development of various sectors of the economy under the influence of global challenges; establishment of information society in the process of global social and economic transformations.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова

Кропивний В.М. к.т.н., проф., ректор, Центральноукраїнський національний технічний університет

Заступник голови

Миценко І.М. д.е.н., проф., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, Центральноукраїнський національний технічний університет

Члени оргкомітету

Амоша О.І. д.е.н., проф., академік НАН України, Інститут економіки промисловості НАН України

Бабець І.Г.	д.е.н., проф., професор кафедри міжнародних економічних відносин, Центральноукраїнський національний технічний університет
Беляк Анна	магістр, декан факультету менеджменту, Вища школа підприємництва і адміністрування в Люблені
Власенко Л.В.	к.е.н., доцент, кафедра Ділового адміністрування, Державний університет штату Нью-Йорк
Гроблевська-Богуш Беата	доктор наук, декан факультету управління, Гуманітарно-економічна академія в Лодзі
Борковські Мірослав Дубровіна Надія	д-р, проф., Гданська вища школа к.е.н., PhD з фінансів, координатор міжнародних проєктів, Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування
Евангелос Сискос	д.е.н., проф., директор Україно-Грецької програми з бізнес адміністрування, Технологічний освітній інститут Західної Македонії
Жаксилікова Н.Є.	к.п.н., доцент, заступник завідувача кафедри професійного навчання з наукової роботи, Казахський національний аграрний дослідний університет
Петкова Л.О.	д.е.н., проф., завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету
Лазло Вертеші	доцент, PhD з економічних наук, PhD з юридичних наук, Будапештський університет технології та економіки
Лимар Андрей Лимар Наталія	д-р, ад'юнкт Вищої школи безпеки в Познані д-р, заступник декана факультету суспільних наук в Гданську, Вища школа безпеки в Познані
Флейчук М.І.	д.е.н., проф., академік АНВШ України, Гуманітарно-економічна академія в Лодзі
Хаджинов І.В.	д.е.н., проф., проректор з наукової роботи, Донецький національний університет імені Василя Стуса
Хомка Марія	д-р, проф., Вища школа туризму і готельного бізнесу в Гданську
	<i>Секретар оргкомітету</i>
Подскальнюк О.О.	провідний фахівець кафедри міжнародних економічних відносин, Центральноукраїнський національний технічний університет

Опубліковано в авторській редакції.

© Центральноукраїнський
національний технічний
університет, 2023

ЗМІСТ

Антонюк В.П Промислове виробництво в системі забезпечення стійкості економіки України: втрати та завдання відродження	21
Абрамов В.В., Насипайко Д.С. Вплив інвестицій на економічне зростання країни в умовах глобальних викликів	24
Антоненко С.А., Насипайко Д.С. Основні тенденції розвитку зовнішньої торгівлі: ризики та загрози в умовах війни	29
Ачкасова С. А., Селівоненко О. І. Удосконалення методики вибору конкурентної стратегії для створення конкурентної переваги міжнародної компанії	35
Бабанська С.С., Решитько Т.В. Вплив міжнародної торгівлі на економічний розвиток країни	37
Babets I. Sectoral Priorities of Direct Foreign Investment into the Economy of Ukraine's Regions	42
Белінський М. О., Кавун-Мошковська О. О. Омніканальне обслуговування споживачів як управлінська інновація підприємств торгівлі	46
Биков С.Є. Прямі іноземні інвестиції в контексті регіонального розвитку	49
Бобро Н.С. Використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти	55
Борзенко О.О., Панфілова Т. О. Асиметрія боргового навантаження як джерело регіональних суперечностей	59
Бондаревська К.В., Борисенко М.С. Соціальні ризики в Україні під час війни	62
Бородіна О.А. Декарбонізація та економічна безпека як аспекти формування повоєнної енергетики України	65
Брюховецька Н.Ю. Чинники та загрози цифровізації в управлінні підприємствами в умовах воєнного стану	69
Бублей Г.А., Кошкарів С.А, Мокій А.І. Продуктивна спроможність економіки регіону в контексті кластерної і кооперативної моделей	72
Булатова О.В., Вишняков О.В. Соціальна нерівність та цифровий розрив	74
Булєєв І.П. Напрями трансформації систем оподаткування в Україні	77
Burtsev D. The Role and Place of Taiwan in the Transformation of the Asia-Pacific Security System	81
Варига Д.О. Методи оцінки стратегій інноваційного розвитку країн	84

Власенко Л.В. Відновлення та трансформація зовнішньоторговельних відносин з КНР в контексті післявоєнної відбудови економіки України	90
Волік В.В. Синхронізація української сфери вантажних перевезень до європейських стандартів як фундамент заможної України	94
Волковська А.І., Кулікова Є. О. Міжнародні стандарти бізнес-планування	96
Гаркавенко О.О., Насипайко Д.С. Інновації: поняття та значення для економічного розвитку	99
Garnyk L. Role of Muslim Diaspora in Changing World Order: an Viewpoint of Archetype Theory	106
Григор'єв Д. В., Іваненко Т. Я. Логістика як інструмент зниження ризиків та впливу гібридних загроз на спільноти та економіку	112
Деревянко Д.С. Теоретичні основи дослідження інвестиційних процесів на регіональному рівні	114
Дугієнко Н. О., Лапшунков О.Є. Роль індустріального сектору в міжнародній економіці	119
Драчук Ю.З., Зеркаль А.В., Панькова О.В. Імперативи повоєнного відновлення України в контексті сталого розвитку та євроінтеграції	122
Євладенко В. С., Насипайко Д.С. Фактори, які сприятимуть ефективному розвитку міжнародної торгівлі України	128
Євсєєв І.Є., Рудич А.І. Стан та динаміка рівня монетизації в Україні	131
Єсіна О. Г., Брагіна А. О. Роботизація та автоматизація управління бізнес-процесами: практичні виклики і переваги	133
Zhabynets O. Export Logistics in the Conditions of War: Problems and Ways to Solve Them	136
Жупан В.В., Рудич А.І. Особливості статистичного спостереження та формування бази даних	138
Загоруйко І. О., Петкова Л. О. Непараметрична модель національних стратегій технологічного прогресу	142
Збаразська Л.О., Щербакова С.О. Розбудова смарт виробництва як пріоритет повоєнного розвитку промислового сектора України	147
Khaustova V., Pushak Y., Trushkina N. Research of the Relationship between the Concepts of —Critical Infrastructure and —National Security	149
Канцір І.А., Шийка В. В. Інноваційні механізми управління результативністю	153

Карпеко Н.М. Антикризисное управління підприємством в сфері туризму	155
Качур В.М. Правові аспекти сучасного розвитку транскордонного співробітництва України та ЄС	158
Кашена Н.Б. Контролінг у забезпеченні цифрової трансформації бізнесу в умовах євроінтеграції	162
Коваленко Д.О., Решитько Т.В. Вплив прямих іноземних інвестицій на розвиток економіки	165
Колодко Н.С. Джерела забезпечення фінансування відновлення економіки країн, що постраждали від військового вторгнення	170
Колупаєва І.В., Ромашов Ю.В. Ресурсоефективність та циркулярна економіка: принципи та особливості імплементації	176
Корват О. В. Теоретичні аспекти державного регулювання економіки екосистем	178
Kostynets V. The green economy effect on overcoming the negative consequences of the development of mass tourism	181
Корж М.А., Капленко Г.В. Кластеризація як інструмент соціально-економічного розвитку регіону	183
Корнієнко С.В., Миценко І.М. Роль аграрного експорту для економіки країн, що розвиваються	186
Коротенко Д.О. Публічні механізми регулювання соціально-економічного розвитку територіальних громад	193
Косяченко К. Е. Принципи здійснення кримінологічного моніторингу неурядовими організаціями	196
Крамський С.О. Перспективи розвитку організаційно-економічних механізмів на морському та річковому транспорті у повоєнний час	199
Краснощок О.В. Роль інвестицій у розвитку реального сектора економіки	202
Кріль А.О., Петкова Л. О. Тенденції злиттів та поглинань в умовах глобальної нестабільності	207
Куртишан К.М., Решитько Т.В. Сутність зовнішнього державного боргу та його вплив на економіку	210
Лабінцева О.П. Управлінські інновації як драйвер економічного зростання в умовах поствоєнного відновлення	213
Ланг В. І., Дугієнко Н.О. Стан ринку землі в Україні: сучасний огляд в умовах війни	217
Levkina R.V., Kotko Ya.M. Prerequisites and Strategic Imperatives for the Recovery of the National Economy of Ukraine	220
Lymar A. The Role of Discourse Analysis in Planning Economic and Social Processes. Managing Social Conflicts	223

Крамський С.О.

к.т.н., доцент,

**доцент кафедри публічного управління та
менеджменту природоохоронної діяльності**

Одеський державний екологічний університет,

м. Одеса, Україна

науковий співробітник відділу ринку

транспортних послуг ДУ «ІРЕЕД НАНУ» м. Одеса, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ НА МОРСЬКОМУ ТА РІЧКОВОМУ ТРАНСПОРТІ У ПОВОЄННИЙ ЧАС

В умовах воєнного стану та майбутнього повоєнного відновлення, національну економіку доцільно розглядати у формі системи турбулентного оточення навколишнього середовища. На сьогодні під час війни між РФ та Україною стають актуальним питання менеджменту проєктів з економіки товароруку саме в галузі морської індустрії.

Війна в Україні, а саме блокада морських, річкових портів, а до цього також пандемія COVID-19, показали необхідність зосередження уваги морського транспорту та інфраструктури на підвищенні стійкості до потрясінь та здатності швидко та гнучко реагувати на зміну ситуації в транспортній галузі. Сьогодні, транспортна система, особливо водний транспорт, знаходиться у глибокій кризі [1, с. 43].

З урахуванням інфраструктурної специфіки обслуговування транспортних ринків, що досліджуються автором у повоєнний час. Підвищена залежність інтеграції від умов планування, маркетингу, інформаційного забезпечення тощо авторська точка зору полягає у необхідності першочергового зосередження уваги на формуванні системи обслуговуючих функцій [2, с. 27].

Налагодження Україною товарообігу імпортозамінних виробництв сучасний стан їх розвитку вимагає залучення сучасних іноземних технологій та обрання спеціалізації відповідно до потреб українських споживачів.

Метою є розробка концептуальних положень щодо формування вантажопотоків морським транспортом України в розрізі глобальної безпеки на основі виокремлених характеристик ринків (видів вантажу).

Задачі, які необхідно вирішити задля досягнення поставленої мети:

- провести аналіз стосовно методів та теорій формування вантажопотоків;

- на основі проведеного аналізу вантажних потоків та вантажних обсягів за період з 2017 по серпень 2023 року, виокремити серед повної номенклатури вантажів основні ринки, на які можна опиратись у післявоєнний період, при відродженні морських логістичних шляхів.

Виклад основних результатів дослідження. В спектрі даного питання, одразу постає необхідність у забезпеченні вітчизняних підприємств імпортними матеріалами та комплектуючими, для здійснення даними підприємствами, експортних поставок [3, с. 70]. Організаційно-економічні механізми складаються з різноманітних складових частин, до них слід віднести наприклад мультівекторний підхід, який може розглядати:

Військові конфлікти: Військова агресія росії в межах Азовського та Чорного морів, яка призвела до блокади морських та річкових портів, на сьогодні є доволі серйозним обмеженням для формування вантажних потоків морської індустрії. Внаслідок військових дій, постраждала не тільки інфраструктура і логістика водного транспорту, а й залізничного та автомобільного, що також ускладнює формуванню вантажних потоків, тих типів вантажів, які надходять з територій, які були окуповані, або знаходяться в близькості до лінії фронту бойових дій [4, с. 280].

Стан інфраструктури: Стан портової інфраструктури дуже важливий для перевалки вантажів. Військова агресія росії проти України, завдала шкоди не тільки по економічним аспектам, а й по фактичному зруйнуванню портової інфраструктури (станом на листопад 2023 року зруйновано майно щонайменше в чотирьох портах та на судноремонтному заводі) [5, с. 485].

Відбудування пошкоджених будівель на припортовій території, ремонт зруйнованих елеваторів, які були необхідні задля збереження зернових культур, ремонт технічних засобів, що постраждали від обстрілів – всі ці аспекти також мають вплив на формування вантажних потоків. Екологічна безпека: по-перше, внаслідок, військових дій, залишається небезпека щодо мінування в територіальних водах Чорного моря, що веде за собою порядок дій ВМС ЗСУ щодо надання змоги користуватись логістично-важливими морськими шляхами [6, с. 35]. По-друге, євроінтеграційні процеси, з якими зіткнулась Україна до початку повномасштабного вторгнення, та з якими зіткнеться у післявоєнний період, наполягає обрати курс до «зеленої» логістики [7, с. 62].

Контрабанда: після деблокади морських портів України, існують великі ризики щодо незаконного потрапляння контрабанди товарів на територію нашої держави, адже перед імпортерами виникне спокуса завести якомога

більше своєї продукції на територію, яка довгий час відчувала дефіцит звичних для споживача товарів [8, с. 251]. Для вирішення цих проблем Україна повинна співпрацювати з міжнародними партнерами та приймати заходи для посилення безпеки морського транспорту. Але, поки існує жага до імпорту через морські порти України, треба тримати курс на країни, які стали найбільшими імпортерами в даній галузі під час війни, а саме: Китай, Туреччина Болгарія та інші [9, с. 31]. Висновки. Сьогодні, транспортна система, особливо водний транспорт, знаходиться у глибокій інфраструктурній, економічній кризі, через країну агресора, що почала війну проти України. В сучасних умовах, коли держава залишилась без ключового логістичного ланцюга, необхідно зосередити увагу саме на важливості та ролі українського морського транспорту у формуванні вантажних потоків, які забезпечують міжнародну спільноту необхідною для її існування продукцією, та функціонування світової транспортної та продовольчої безпеки [10, с. 85]. Це включає в себе розвиток сучасних портових інфраструктурних проєктів, вдосконалення технічних засобів безпеки, співпрацю з міжнародними організаціями та участь у міжнародних конвенціях, договорах і угодах, спрямованих на забезпечення безпеки та охорони на морі.

Література

1. Буркинський Б. В., Нікішина О. В. Селективне регулювання товарних ринків: теорія та практика. Одеса: ДУ «ІРЕЕД» НАНУ. 2023. 267с.
2. Нікольський В. В. Концептуальні основи управління портфелями проєктів і програм на прикладі морської індустрії. *Управління розвитком складних систем*. Київ: КНУБА. 2019. № 39. С. 25–31.
3. Kramskyi S. O. Institutional support for formation of efficient logistic chains of commodity markets in external dimension. *Economic Innovations*. Odesa: IMPEER of NASU, 2021. №4 (81). 65–75. [https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.4\(81\).65-75](https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.4(81).65-75).
4. Danchuk V. D., Alkema V. G., Sevostianova A.V., Bakulich O. O. Wheel working system in a team: relationship between different personnel in a marine project. *Financial and credit activities: problems of theory and practice*. 4 (35), 2020. P.277-286. <https://doi.org/10.18371/fcaptop.v4i35.222093>.
5. Guo X., Chmutova I., Kryvobok K., Lozova T. The Race for Global Leadership and its Risks for World Instability: Technologies of Controlling and Mitigation. *Research Journal in Advanced Humanities*, 2024. 5(1). <https://doi.org/10.58256/5wzf9y485>.
6. Kramskyi, S., Kolodinskyi, S., & Zakharchenko, O. Conceptual model for managing the phases of implementation of infrastructure projects and programmes in the post-war period. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series “Economics”*. 2023. 10(3), 33-40. doi: 10.52566/msu-econ3.2023.33.
7. Крамський С.О., Дарушин О.В., Захарченко О.В. Контент-аналіз логістичного проєкту міжнародного товароруку на прикладі інтермодальних перевезень. “*Управління розвитком складних систем*”. Київ: КНУБА. 2023. 3(55). 61-68.
8. Крамський С.О., Кудлай І.В., Цуканов О.Ю. Роль людського фактора в підвищенні економічної безпеки судноплавства. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 19. 2(45): Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 249-267.
9. Крамський С.О., Захарченко О.В. Організаційна модель управління етапами реалізації програм інфраструктурних проєктів. “*Управління розвитком складних систем*”. Київ: КНУБА. 2022. 4(52). 28-34.
10. Lysyuk V. M. Mechanisms of implementation of the policy of selective regulation of commodity